

Juda weggevoerd

Periodethema: Een ongehoorzaam volk
2 Koningen 25

KERNTEKST

'En zij slachtten de zonen van Zedekía voor zijn ogen en men verblindde Zedekía's ogen en zij bonden hem met twee koperen ketenen en voerden hem naar Babel.' (2 Kon. 25: 7)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

In dit ontzettend oordeel over Zedekia wordt het woord van God, gesproken door Ezechiël, vervuld.

BEGINSITUATIE

Deze vertelling is de vierde van het thema: een ongehoorzaam volk. De straf, die Jeremia en Ezechiël hebben aangekondigd, is gekomen. De vertelling sluit nauw aan bij de vorige. De voorzegging van Ezechiël komt hier letterlijk uit.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen schrikken van de blinde Zedekia.
- Ze begrijpen hoe het zo ver gekomen is..
- Ze zien dat de profetie van Ezechiël letterlijk vervuld is.
- Ze verwonderen zich over Gods genade over Jojachin.
- Ze betrekken dit op hun eigen leven.

OPMERKINGEN

Deze vertelling legt de focus op Zedekia.

Daarom komt niet alles uit 2 Kon. 25 aan de orde.

INDELING

- Op weg naar Babel.
- Zedekia.
- Opstand.
- Vlucht.
- Rechtszaak.
- Genade.

ZINGEN

Psalm 32: 5; 79: 1, 4 en 6; 81: 13 en 15

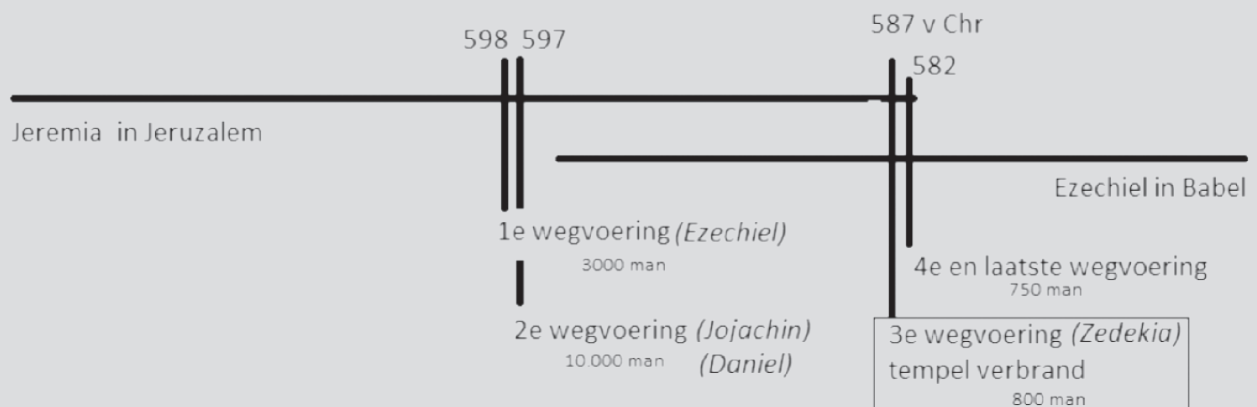
UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 79 is een aangrijpende klaagzang over de verwoesting van Jeruzalem. Vers 1 beschrijft op een treffende manier de ellende. Vers 4 is een ootmoedig smeekgebed om genade, met de prachtige zin: Help ons, barmhartig Heer', Uw grote Naam ter eer, bewijs ons eens genade (die wij toch niet verdiend hebben). Vers 6 zou het gebed van Jojachin kunnen zijn.

MATERIALEN

Kaart van Midden-Oosten met Jeruzalem, Damascus, Ribla (50 km boven Damascus) en Babel.

BORDPLAN

INTRODUCTIE

Waar preekte Jeremia? In Jeruzalem. Waar preekte Ezechiël? In Babel. Wat was hun boodschap? Dat de HEERE Jeruzalem niet zou sparen, als de Joden zich niet bekeerden. Maar God is net als een vader die zijn kinderen niet graag straf geeft. Toen Jeremia ongeveer dertig jaar gepreekt had, kwamen de eerste klappen. Keihard. Drieduizend Israëlieten werden meegenomen naar Babel. Een paar maanden later tienduizend man. (Wijs naar het bord.)

Maar weten jullie wat de Joden in Jeruzalem dachten? Zie je wel, de HEERE heeft ons nog gespaard. Wij zijn niet weggevoerd. Wij zijn beter. En in plaats dat zij zich bekeerden, zijn ze doorgedaan op hun verkeerde weg. Maar Jeremia hier en Ezechiël daar, ze hebben dezelfde boodschap: Gods oordeel zal Jeruzalem zeker treffen. Vergis je niet!

BRUGZIN OF BEGINZIN

Welke raadselachtige woorden heeft de profeet Ezechiël ook al weer voorspeld over de koning Zedekia in Jeruzalem? Hij zal wel in Babel komen, maar hij zal Babel niet zien. Hoe kan dat? Vandaag gaan wij het horen. Luister maar.

Vertelling

OP WEG NAAR BABEL

Langs de grote weg langs de rivier de Eufraat loopt een leger van de machtige koning Nebukadnezar. Ze komen vanaf Jeruzalem en zijn op weg naar Babel. Kijk daar eens, midden tussen de soldaten loopt een grote groep gevangenen. Het zijn Joden, zo'n achthonderd. De voorste gevangene is de belangrijkste. Weet je hoe je dat kunt zien? Hij is gebonden met twee koperen boeien, misschien wel vastgebonden aan een strijdswagen met paarden. Het is een man van 32 jaar. Maar wat ziet hij er vreemd uit. Kijk naar de plaats van zijn ogen. Schrik niet, daar zitten twee holle gaten. Hij heeft geen ogen meer, ze zijn uit zijn hoofd gesneden. Weten jullie wie het is? Dat is de koning van de Joden, de koning die niet luisterde naar het woord van Jeremia. Zijn naam is Zedekia. Nu loopt hij naar Babel, maar hij zal de stad niet zien. Het is altijd zwart voor zijn ogen. Het woord van Ezechiël is uitgekomen en nu weten jullie hoe dat kan. Zedekia die in Babel komt, is blind. Maar hoe is dat toch zo gekomen? Wie is deze Zedekia?

ZEDEKIA

Ik heb jullie verteld dat er twee wegvoeringen zijn geweest. Dat komt doordat de Israëlieten in opstand zijn gekomen tegen de koning van Babel, tegen Nebukadnezar. Die is toen met zijn legers naar Jeruzalem gekomen. Bij de tweede komst heeft de koning van Jeruzalem (zijn naam is Jojachin en hij is nog maar achttien jaar) zich meteen overgegeven.

Nebukadnezar heeft Jojachin meegenomen naar Babel. Nebukadnezar heeft daarna Zedekia tot koning in Jeruzalem gemaakt. Maar die moest wel eerst beloven dat hij Nebukadnezar altijd trouw zou blijven. Zedekia heeft dat beloofd en met een eed bevestigd. Een eed betekent dat je zegt: 'Als ik het niet doe, dan mag God mij straffen.' Zedekia heeft dus bij de heilige Naam van God beloofd dat hij altijd Nebukadnezar trouw zou blijven. Maar die trouw kost wel wat. Want Nebukadnezar wil elk jaar zilver en goud zien. Daar moet Zedekia voor zorgen.

OPSTAND

De eerste jaren van zijn regering houdt Zedekia zijn woord. Maar weten jullie wat hij ondertussen niet doet? Luisteren naar God. Hij doet wat kwaad is in de ogen van de HEERE. En dan gaat het niet goed. Op een gegeven moment komt Egypte in oorlog met Nebukadnezar. Nu ziet Zedekia zijn kans schoon. Hij denkt: 'Waarom zou ik al mijn zilver en goud naar dat verre Babel brengen?' En zo komt Zedekia in opstand tegen Nebukadnezar. Maar hij had het wel gezworen. En als je dan toch je woord breekt, zeg je eigenlijk ook: 'God bestaat niet.' Als Nebukadnezar dat hoort, wordt hij heel boos. Ook al is het bijna winter, hij komt direct met zijn geweldige legers naar Jeruzalem. Maar Jeruzalem kun je niet zo gemakkelijk innemen. Het ligt hoog op de bergen. Rondom Jeruzalem zijn sterke muren en ook binnen de stad liggen nog weer muren. Maar wat doet Nebukadnezar? Hij bouwt van stenen en aarde een belegeringswal tegen Jeruzalem. Op zo'n wal kun je tegen de muren opklimmen. Maar er is nog iets. Als die belegeringswal helemaal rondom de stad is, dan kan niemand Jeruzalem meer uit of in. En misschien begrijp je het al. Dan komt er ook geen eten meer in de stad. Nebukadnezar hoeft alleen maar te wachten tot al het brood op is. Ook al duurt dat meer dan een jaar. En ja hoor, na ruim anderhalf jaar is er geen kruimeltje brood meer in de stad te vinden. Ik zal maar niet zeggen wat de mensen dan eten. (Hun ontlasting, hun eigen kinderen, vlees van overleden mensen.) De mensen sterven op de straat. De soldaten kunnen amper meer op hun benen staan. En dan, als de honger zo zwaar is, veroveren de soldaten van Nebukadnezar het eerste deel van de stad. Maar omdat er ook binnen de stad Jeruzalem muren zijn, is het paleis van koning Zedekia nog veilig.

VLUCHT

En wat denken jullie? Midden in de nacht gaat die 'dappere' koning Zedekia er met zijn soldaten tussenuit. Hij vlucht. Hij laat de arme burgers van Jeruzalem in de steek. Weten jullie hoe? Hij maakt eerst een groot gat in de muur van zijn paleis.

En midden in de nacht komt hij daardoor naar buiten. Met zijn soldaten vlucht hij. Hij ontsnapt in de richting van Jericho. Wat? Is Zedekia gevlucht door een gat in de muur van zijn paleis? (Kijk de kinderen aan en wacht tot iemand de profetie van Ezechiël noemt.) Wat had Ezechiël voorspeld van de vlucht van Zedekia? Zou dat lukken? Nee, God zal hem vangen, zoals een jager een hert vangt in een onzichtbaar net wat hij tussen de struiken spant. Kijk, daar gaat de koning er met zijn soldaten vandoor. Zo snel ze kunnen vluchten ze naar de vlakke velden van de Jordaan. Maar wat denk je? De soldaten van Nebukadnezar krijgen het in de gaten. Ze zetten de achtervolging in. En nog voor dat Zedekia de Jordaan bereikt, hebben ze hem al ingehaald. Dan gebeurt er iets vreemds. In plaats dat zijn soldaten gaan vechten, vluchten ze alle kanten op. En daardoor is het niet moeilijk voor de soldaten van Nebukadnezar om Zedekia te vangen. Samen met zijn knechten, zijn vrouwen en zijn zonen. Ze nemen hen mee naar Nebukadnezar. Die is in Ribla in Syrië. Dat is een tocht van driehonderd kilometer naar het noorden, nog boven Damascus.

RECHTZAAK

Nebukadnezar is woedend. 'Jij hebt mij trouw beloofd. Weet je nog wel? En nu denk je zeker een loopje met mij te kunnen nemen. Weet jij wel wie ik, Nebukadnezar, ben? Ik zal je leren.' En dan, het is vreselijk om te zeggen. Dan worden één voor één alle zonen van Zedekia en zijn knechten afgeslacht op een steen. Zedekia kijkt er naar en ziet dit vreselijke schouwspel aan. En als hij dat allemaal gezien heeft, komen de soldaten bij Zedekia en ze steken zijn beide ogen uit zijn hoofd. Het vreselijkste wat een vader kan zien, is het beeld wat altijd in zijn hoofd zal blijven hangen. Het is het laatste wat hij ziet. Nu is zijn wereld zwart. En zo loopt Zedekia op dezelfde weg waar elf jaar eerder Jojachin gelopen heeft. Maar Zedekia is blind, totdat hij eindelijk in Babel sterft. Had hij maar geluisterd naar de woorden van Jeremia! Ondertussen rekent Nebukadnezar genadeloos af met het steeds weer opstandige Jeruzalem. De tempel wordt beroofd van al het goud, zilver en koper (=brons). Daarna wordt dat prachtige gebouw, de woning van God, verbrand! Ook worden alle muren van Jeruzalem afgebroken.

Vreselijk. En daar, op de puinhopen van de rokende stad, zit een eenzame man te huilen. Kennen jullie hem? Het is Jeremia. De dingen waarvoor hij zo gevaarschuwd had, zijn gekomen. O, wat een verdriet.

GENADE

Jongens en meisjes, maar in Babel gebeurt een wonder. Als Jojachin 55 jaar is, heeft hij daar zevenendertig jaar in de gevangenis gezeten. En wat denk je? Op een dag, de Bijbel noemt precies de datum: zeg maar 27 december, is de deur van zijn gevangenis opengegaan. Jojachin mag eruit. Want er is een nieuwe koning gekomen, Evil-Merodach, de opvolger van Nebukadnezar. En Evil-Merodach behandelt Jojachin als zijn vriend. Hij spreekt vriendelijk met hem. Hij geeft hem nieuwe kleren en Jojachin krijgt een ereplaats aan de koninklijke tafel. Elke dag kreeg hij precies wat hij nodig heeft. Elke dag krijgt hij zijn dagelijks brood. Alle dagen van zijn leven. Vinden jullie dat geen wonder? Het is een teken van Gods onverbreekbare trouw.

AFSLUITING

Wat is het verschil tussen Jojachin en Zedekia? Zedekia heeft zich tot het laatste toe verzet, maar Jojachin heeft zich overgegeven. En dat is precies wat God wil. Dat was ook wat Jeremia steeds heeft gezegd. 'Geef je over en dan zal de HEERE het goed maken.' Maar jezelf overgeven is niet gemakkelijk. Dat gaat ten koste van je eer. Dan moet je buigen. Dan lijk je op een 'mietje'. Maar je kan beter een 'mietje' zijn in de ogen van de mensen, dan stoer blijven en een vijand van God. Trouwens, uit de profetie van Jeremia weten wij dat ook Zedekia zich in Babel voor God vernederd heeft en genade gevonden heeft bij God. Jongens en meisjes, God is zo goed!

VERWERKING

Nabespreking over God, Zijn strengheid in Zijn oordelen en Zijn onvoorstelbare genade. Je kunt hier ook het 'loon' van de vaders bij betrekken. Achter de ongehoorzaamheid van Zedekia zit ook de verborgen regering van God, die de zonde van Manasse niet ongestraft wil laten (2 Kon. 24: 3-4). Maar ook zijn genade over Jojachin en over Zedekia, die resp. een kleinzoon en een zoon is van de godvrezende Josia.

